

Spätmittelalterliche Kunst in der Montanregion Erzgebirge

- ein deutsch-tschechisches Kooperationsprojekt -

Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří

- česko-německý projekt spolupráce

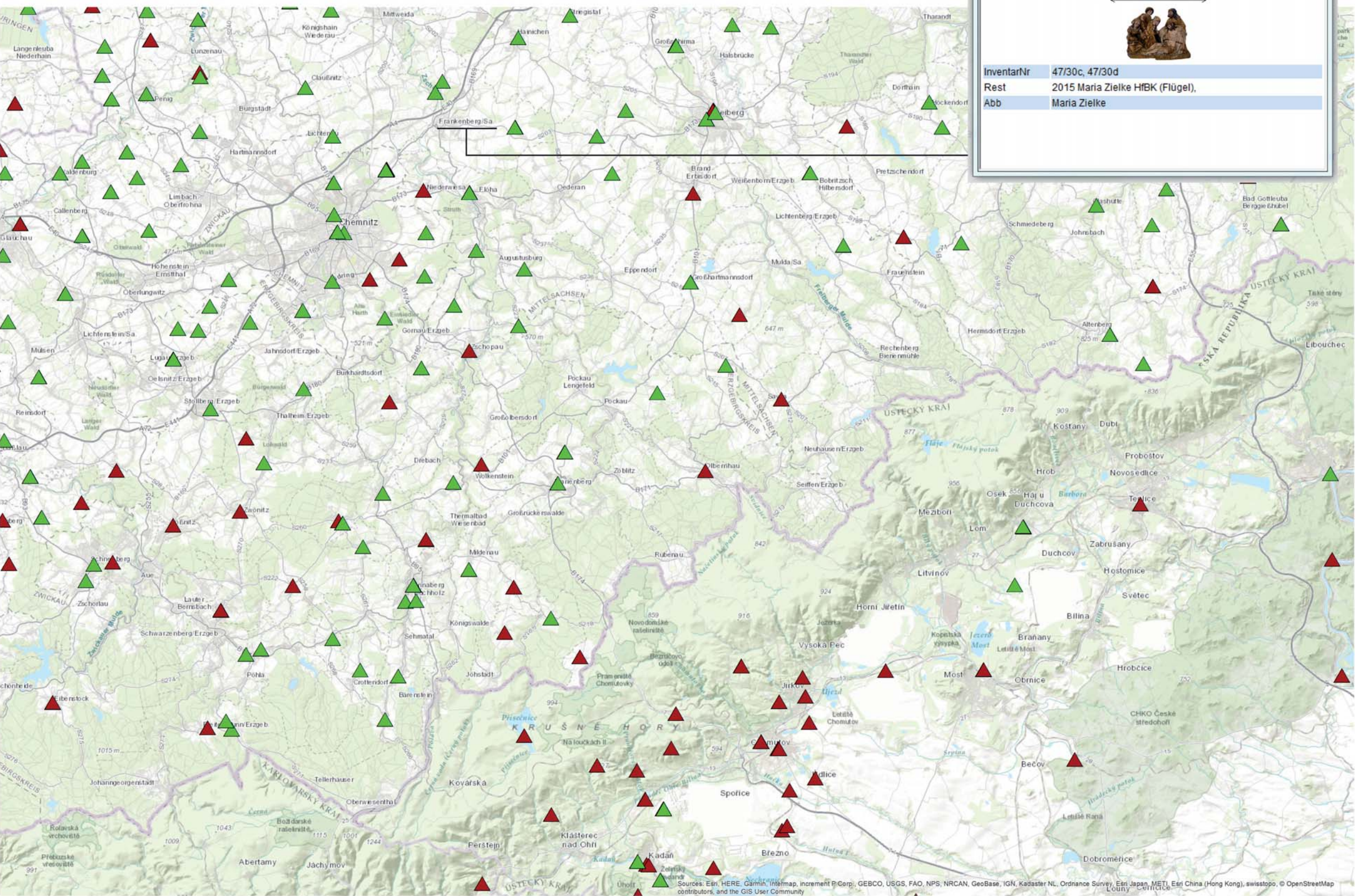
Das Projekt „Spätmittelalterliche Kunst in der Montanregion Erzgebirge“ widmet sich der Erforschung der sakralen Kunst des Erzgebirges im Zeitraum von ca. 1450 bis 1550 vor dem gemeinsamen wirtschafts- und kulturhistorischen Hintergrund. Dabei werden die zusammengehörigen Teile der sächsischen und böhmischen Erzgebirgsregion betrachtet. Ziel ist es, im deutsch-tschechischen Dialog die Fachkenntnisse über die spätmittelalterliche Kunst im Erzgebirge zu vertiefen und die grenzüberschreitenden Netzwerke der Kunstgeschichte, Kunstguterhaltung, Denkmalpflege und des Museumswesens zu stärken. In diesem Zusammenhang leistet das Projekt mit der Konservierung und Restaurierung ausgewählter Objekte sowie der umfassenden Einschätzung des konservatorischen Zustands der untersuchten Kunstwerke einen praktischen Beitrag zur Erhaltung des reichen kulturellen Erbes beidseitig der Grenze.

Finanziert aus Zuwendungen des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung (EFRE) durch die Sächsische Aufbaubank (SAB) im Kooperationsprogramm „Freistaat Sachsen – Tschechische Republik 2014 bis 2020“ arbeitet das deutsch-tschechische Projektteam seit dem 01. April 2018 in den kommenden drei Jahre an der Umsetzung der gemeinsamen Projektziele.

oben rechts | *nahoe vpravo: Hl. Christopherus, Skulptur des ehemaligen Frankensteiner Retabels, heute Stadt- und Bergbaumuseum Freiberg | Sv. Kryštof, plastika bývalého frankenštejnského retáblu, dnes Městské a hornické muzeum Freiberg (Foto: Maria Zíleke)*

oben mittig | *nahoe uprostřed: Tondo mit der Darstellung einer Anna Selbdritt-Gruppe, sog. Schlussstein von Most/Brüx, aus der Kirche Maria Himmelfahrt Most, heute Regionalmuseum in Most | Tondo se sv. Annou Samotřetí, tzv. Mostecký svorník, z děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě; dnes Oblastní muzeum v Mostě (Foto: Oblastní muzeum v Mostě)*

unten | *dole: Interaktiv aufbereitete Landkarte des Untersuchungsgebietes, Grün: Flügelretabel, Rot: Einzelskulpturen bzw. Skulpturen ohne belegten Altarzusammenhang; Arbeitsstand Anfang Juli 2018; exemplarisches Beispiel eines Kurzeintrags in der Landkarte | Interaktivně zpracovaná mapa zájmové oblasti, zeleně: křídlové retáblu, červeně: jednotlivé plastiky, resp. plastiky bez doložené spojitosti s oldřím; stav na začátku července 2018, exemplární příklad krátkého zápisu do mapy (Abbildung | Zpracovala: Kerstin Riße, Tino Simon)*

Projekt „Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří“ se věnuje výzkumu sakrálního umění Krušnohoří v době zhruba od roku 1450 do roku 1550 na společném hospodářském a kulturněhistorickém pozadí. V rámci projektu budou zkoumány propojené části saského a českého krušnohorského regionu. Cílem je v rámci česko-německého dialogu prohloubit odborné znalosti o umění pozdního středověku v Krušných horách a posílit přeshraniční spolupráci na bázi umělecké historie, péče o umělecké statky, památková péče a muzejnictví. Projekt, jenž se soustředí na konzervaci a restaurování vybraných uměleckých děl, představuje v této souvislosti praktický přínos pro zachování bohatého kulturního dědictví na obou stranách hranice.

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE), poskytnutých Saskou rozvojovou bankou (SAB) v rámci programu spolupráce „Svobodný stát Sasko – Česká republika 2014 až 2020“. Česko-německý projektový tým se realizací společných cílů zabývá od 1. dubna 2018 a bude se jí věnovat i v průběhu příštích tří let.

Projektový záměr byl podpořen dotací z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE) v celkové výši 970.000 €.

Administrativu projektu zajišťuje v roli lead partnera Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, který se společně s českým projektovým partnerem Oblastním muzeem v Mostě zaměřuje na umělecko-historický výzkum a konzervaci/restaurování vybraných uměleckých děl. Vybráno bylo pět předmětů z českého Podkrušnohoří:

- Madona z Krupky**, kolem 1440 (Regionální muzeum v Teplicích)
- Trůnící Madona z Litvínova**, 1400–1410 (Oblastní muzeum v Mostě)
- Votivní deska mostecká**, Mistr IW, datováno 1538 (Oblastní muzeum v Mostě)
- Tzv. Mostecký svorník (tondo se sv. Annou Samotřetí)**, 1530–1540 (Oblastní muzeum v Mostě)
- oltář sv. Barbory**, Hans Hesse a dílna, kolem 1525 (Oblastní muzeum v Chomutově)

Jejich příprava na konzervování/restaurování probíhá na základě rozsáhlého vědeckého výzkumu děl interdisciplinárními metodami. HfBK Dresden převeze v rámci zpracování diplomové práce 2018/2019 výzkum, konzervování a restaurování tonda se sv. Annou Samotřetí ze sbírek Oblastního muzea v Mostě.

Das Projekt „Spätmittelalterliche Kunst in der Montanregion Erzgebirge“ widmet sich der Erforschung der sakralen Kunst des Erzgebirges im Zeitraum von ca. 1450 bis 1550 vor dem gemeinsamen wirtschafts- und kulturhistorischen Hintergrund. Dabei werden die zusammengehörigen Teile der sächsischen und böhmischen Erzgebirgsregion betrachtet. Ziel ist es, im deutsch-tschechischen Dialog die Fachkenntnisse über die spätmittelalterliche Kunst im Erzgebirge zu vertiefen und die grenzüberschreitenden Netzwerke der Kunstgeschichte, Kunstguterhaltung, Denkmalpflege und des Museumswesens zu stärken. In diesem Zusammenhang leistet das Projekt mit der Konservierung und Restaurierung ausgewählter Objekte sowie der umfassenden Einschätzung des konservatorischen Zustands der untersuchten Kunstwerke einen praktischen Beitrag zur Erhaltung des reichen kulturellen Erbes beidseitig der Grenze.

Finanziert aus Zuwendungen des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung (EFRE) durch die Sächsische Aufbaubank (SAB) im Kooperationsprogramm „Freistaat Sachsen – Tschechische Republik 2014 bis 2020“ arbeitet das deutsch-tschechische Projektteam seit dem 01. April 2018 in den kommenden drei Jahre an der Umsetzung der gemeinsamen Projektziele.

oben rechts | *nahoe vpravo: Hl. Christopherus, Skulptur des ehemaligen Frankensteiner Retabels, heute Stadt- und Bergbaumuseum Freiberg | Sv. Kryštof, plastika bývalého frankenštejnského retáblu, dnes Městské a hornické muzeum Freiberg (Foto: Maria Zíleke)*

oben mittig | *nahoe uprostřed: Tondo mit der Darstellung einer Anna Selbdritt-Gruppe, sog. Schlussstein von Most/Brüx, aus der Kirche Maria Himmelfahrt Most, heute Regionalmuseum in Most | Tondo se sv. Annou Samotřetí, tzv. Mostecký svorník, z děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě; dnes Oblastní muzeum v Mostě (Foto: Oblastní muzeum v Mostě)*

unten | *dole: Interaktiv aufbereitete Landkarte des Untersuchungsgebietes, Grün: Flügelretabel, Rot: Einzelskulpturen bzw. Skulpturen ohne belegten Altarzusammenhang; Arbeitsstand Anfang Juli 2018; exemplarisches Beispiel eines Kurzeintrags in der Landkarte | Interaktivně zpracovaná mapa zájmové oblasti, zeleně: křídlové retáblu, červeně: jednotlivé plastiky, resp. plastiky bez doložené spojitosti s oldřím; stav na začátku července 2018, exemplární příklad krátkého zápisu do mapy (Abbildung | Zpracovala: Kerstin Riße, Tino Simon)*

Projekt „Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří“ se věnuje výzkumu sakrálního umění Krušnohoří v době zhruba od roku 1450 do roku 1550 na společném hospodářském a kulturněhistorickém pozadí. V rámci projektu budou zkoumány propojené části saského a českého krušnohorského regionu. Cílem je v rámci česko-německého dialogu prohloubit odborné znalosti o umění pozdního středověku v Krušných horách a posílit přeshraniční spolupráci na bázi umělecké historie, péče o umělecké statky, památková péče a muzejnictví. Projekt, jenž se soustředí na konzervaci a restaurování vybraných uměleckých děl, představuje v této souvislosti praktický přínos pro zachování bohatého kulturního dědictví na obou stranách hranice.

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE), poskytnutých Saskou rozvojovou bankou (SAB) v rámci programu spolupráce „Svobodný stát Sasko – Česká republika 2014 až 2020“. Česko-německý projektový tým se realizací společných cílů zabývá od 1. dubna 2018 a bude se jí věnovat i v průběhu příštích tří let.

Projektový záměr byl podpořen dotací z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE) v celkové výši 970.000 €.

Administrativu projektu zajišťuje v roli lead partnera Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, který se společně s českým projektovým partnerem Oblastním muzeem v Mostě zaměřuje na umělecko-historický výzkum a konzervaci/restaurování vybraných uměleckých děl. Vybráno bylo pět předmětů z českého Podkrušnohoří:

- Madona z Krupky**, kolem 1440 (Regionální muzeum v Teplicích)
- Trůnící Madona z Litvínova**, 1400–1410 (Oblastní muzeum v Mostě)
- Votivní deska mostecká**, Mistr IW, datováno 1538 (Oblastní muzeum v Mostě)
- Tzv. Mostecký svorník (tondo se sv. Annou Samotřetí)**, 1530–1540 (Oblastní muzeum v Mostě)
- oltář sv. Barbory**, Hans Hesse a dílna, kolem 1525 (Oblastní muzeum v Chomutově)

Jejich příprava na konzervování/restaurování probíhá na základě rozsáhlého vědeckého výzkumu děl interdisciplinárními metodami. HfBK Dresden převeze v rámci zpracování diplomové práce 2018/2019 výzkum, konzervování a restaurování tonda se sv. Annou Samotřetí ze sbírek Oblastního muzea v Mostě.

Hochschule für Bildende Künste Dresden

PROJEKTORGANISATION | ORGANIZACE PROJEKTU

Leadpartner | Lead partner

Ústecký kraj
Velká hradbní 3118/48 | 400 02 Ústí nad Labem
Dr. Adam Šrejber
Dipl.-Ing. Eva Hladká

Projektpartner 1 | Projektový partner 1

Hochschule für Bildende Künste Dresden
Güntzstraße 34, Raum 026 | 01307 Dresden
Studiengang Kunsttechnologie, Konservierung und Restaurierung von Kunst- und Kulturgut
Fachklasse für Kunsttechnologie, Konservierung und Restaurierung von Bildwerken und Raumausstattungen
Projektleitung | **Vedoucí projektu:**

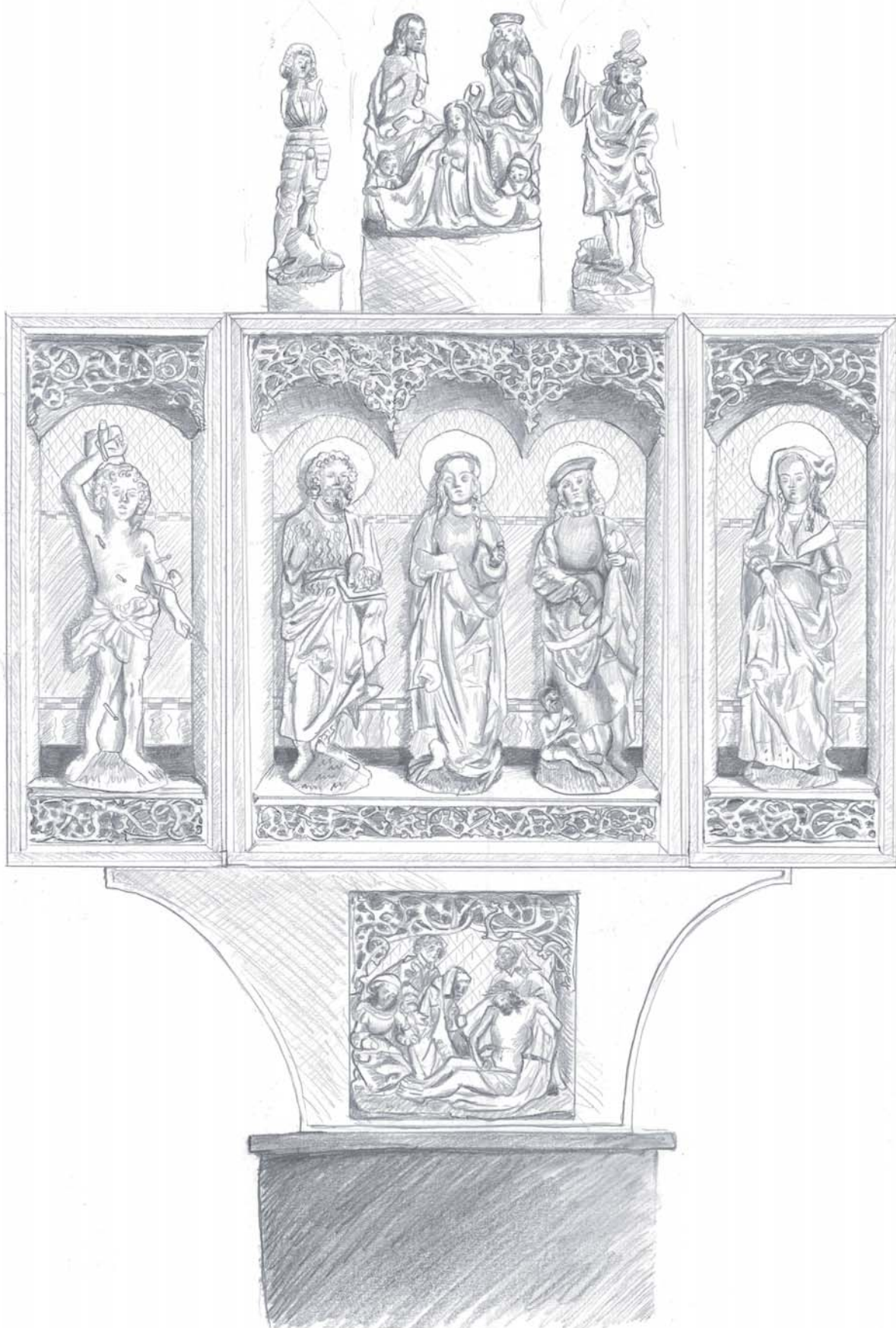
Prof. Dr. Andreas Schulze
Doktoranden | **Doktorandi:**
M.A. Lia Bertram
Dipl.-Rest. Tino Simon
Koordination | **Koordinátorka projektu:**
Dipl.-Rest. Annemarie Huhn

fachliche Unterstützung des Projektes | **Odborná podpora projektu:**

Prof. Ivo Mohrmann,
Dipl.-Ing. Kerstin Riße
(Lehrgebiet Strahlendiagnostik und Fotografie | **vědní obor radiodiagnostika a fotografie**)
Dipl.-LC Annegret Fuhrmann (Lehrgebiet Naturwissenschaften und archäometrisches Labor | **vědní obor přírodní vědy a archeometrická laboratoř**)

Projektpartner 2 | Projektový partner 2

Oblastní muzeum v Mostě, příspěvková organizace
Československé armády 1360 | 434 01 Most
Dr. Jitka Šrejberová
Mgr. Michal Soukup

Zeichnerische Rekonstruktion des Frankensteiner Retabels | Kresbná rekonstrukce frankenštejnského retáblu (Skizze | Zpracovala: Maria Zíleke)

Projekt „Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří“ se věnuje výzkumu sakrálního umění Krušnohoří v době zhruba od roku 1450 do roku 1550 na společném hospodářském a kulturněhistorickém pozadí. V rámci projektu budou zkoumány propojené části saského a českého krušnohorského regionu. Cílem je v rámci česko-německého dialogu prohloubit odborné znalosti o umění pozdního středověku v Krušných horách a posílit přeshraniční spolupráci na bázi umělecké historie, péče o umělecké statky, památková péče a muzejnictví. Projekt, jenž se soustředí na konzervaci a restaurování vybraných uměleckých děl, představuje v této souvislosti praktický přínos pro zachování bohatého kulturního dědictví na obou stranách hranice.

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE), poskytnutých Saskou rozvojovou bankou (SAB) v rámci programu spolupráce „Svobodný stát Sasko – Česká republika 2014 až 2020“. Česko-německý projektový tým se realizací společných cílů zabývá od 1. dubna 2018 a bude se jí věnovat i v průběhu příštích tří let.

Projektový záměr byl podpořen dotací z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE) v celkové výši 970.000 €.

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung. Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar. Interreg V A / 2014 – 2020

Ústecký kraj

OBLASTNÍ MUZEUM A GALERIE V MOSTĚ
příspěvková organizace Ústeckého kraje